

Journal of Research in Educational Systems

Volume 19, Issue 71, 2025
Pp. 77-93

Print ISSN: 2383-1324
Online ISSN: 2783-2341

Homepage: www.jiera.ir

Article Info:

Article Type:
Research Article

Article history:
Received August 16, 2025
Received in revised form
November 23, 2025
Accepted December 08, 2025
Published Online December
26, 2025

Keywords:
Artificial Intelligence,
Academic Integrity,
Academic Dishonesty,
Cheating,
Systematic Review

Challenges of Artificial Intelligence to Academic Integrity: A Systematic Review

Ramin Najafi¹

1. *Corresponding Author*, Department of Educational Administration, Farhangian University, Tehran, Iran.
E-mail: najafi6412@cfu.ac.ir

ABSTRACT

Objective: The emergence of Artificial Intelligence (ai) in education, despite its vast potential to enhance teaching and learning, has introduced critical challenges to maintaining academic integrity. This study aimed to systematically identify ai-related challenges to academic honesty, explore influencing factors, and review educational interventions addressing these issues.

Method: A systematic review was conducted in accordance with the PRISMA model. The Scopus database was searched using keywords related to “artificial intelligence,” “academic dishonesty,” “formal education,” and “intervention.” Out of 322 initially identified studies, 33 empirical papers met the inclusion criteria after screening and full-text evaluation.

Results: The findings revealed five major categories of ai-related academic integrity challenges: (1) ambiguity policy, (2) weakness of tools and difficulty of detection, (3) excessive use of ai, (4) threats to educational fairness and trust, and (5) declining learning quality. Conversely, effective interventions reported by teachers and instructors encompassed assessment and task redesign, ethical and skill-based empowerment, responsible ai integration, enhancement of human interaction, detection strategies, policy clarification, and prevention and punishment.

Conclusions: The study concludes that safeguarding academic integrity in the age of ai requires redefining the teacher’s role, developing techno-ethical literacy, and establishing coherent institutional policies that balance innovation with ethical responsibility.

Cite this article: Najafi, R. (2025). Challenges of Artificial Intelligence to Academic Integrity: A Systematic Review. *Journal of Research in Educational Systems*, 19(71), 77-93. <https://doi.org/10.22034/jiera.2026.567125.3424>

© The Author(s)

Publisher: Iranian Educational Research Association

Introduction

The entry of artificial intelligence into formal education has led to accelerated transformations in teaching, learning, and assessment processes (Rajabiyani Dehzireh & Dortaj, 2025). While early research primarily highlighted the pedagogical affordances and instructional efficiencies of such as adaptive learning, automated feedback, and content generation- recent scholarship has increasingly reframed AI as a fundamental ethical and normative challenge rather than a purely technological innovation (Roe, 2022; Mohammadkarimi, 2023). This shift indicates that the central concern is no longer whether AI can be used in education, but how it can be used ethically, particularly in relation to academic integrity.

Academic integrity refers to a set of core values, including honesty, trust, respect, and responsibility, that underpin the credibility of teaching-learning processes and the legitimacy of educational assessment systems (Roe, 2022). In contrast, academic dishonesty encompasses behaviors such as cheating, plagiarism, fabrication, and the unfair use of technological tools to gain academic advantage (Chiang et al., 2022; Yavari & Lotfi Azimi, 2021). The rapid diffusion of generative ai has increasingly blurred the boundary between legitimate academic support and misconduct, thereby challenging traditional prevention and detection approaches.

ai's capacity to generate coherent texts, solve problems, paraphrase content, and personalize outputs has made it more difficult for school teachers and university instructors to verify the authenticity of learning activities and assessment outcomes (Mohammadkarimi, 2023). From this perspective, ai should be understood not merely as an instructional tool, but as a structural factor that reshapes the opportunities, pressures, and rationalizations associated with academic dishonesty. Concerns such as data privacy risks, reduced human interaction, and weakened critical thinking further contribute to the complexity of maintaining academic integrity in ai-rich learning environments.

Recent empirical studies suggest that these dynamics can be coherently interpreted through the Fraud Diamond model (Wolfe & Hermanson, 2004), which explains dishonest behavior through the interaction of pressure, opportunity, rationalization, and capability. For instance, empirical evidence links academic performance pressures to students' unethical use of Ai tools (Cong-Lem et al., 2024), while Kotsis (2024) demonstrated how generative ai undermines traditional plagiarism detection systems. Fowler (2023) showed that students often rationalize AI use as legitimate smart assistance and Pratama et al. (2023) found that proficiency in ai tools enhances the capability to circumvent assessment safeguards.

Despite the growing body of research, existing studies remain fragmented across educational levels, contexts, and methodologies, and often lack a shared theoretical framework. Moreover, instructor interventions are frequently reported in isolation, without systematic linkage to the mechanisms underlying academic dishonesty. Addressing this gap, the present study conducts a systematic review of empirical research in formal education, guided by the Fraud Diamond model, to answer the following questions:

1. What challenges has ai created for maintaining academic integrity in formal education?
2. What actions and interventions have school teachers and university instructors employed to prevent and address ai-related academic dishonesty?

Method

This study adopted a systematic literature review design guided by the PRISMA framework (Moher et al., 2009). A comprehensive search was conducted in the Scopus database up to July 7, 2025. Search strings combined terms related to academic integrity and academic dishonesty, artificial intelligence (including generative ai and ChatGPT), formal education contexts, and teacher or instructor roles and interventions. The search was intentionally broad to capture diverse educational levels and disciplinary perspectives.

Following the identification stage, explicit inclusion and exclusion criteria were applied. Publications prior to 2018 were excluded to ensure relevance to contemporary ai developments. Non-English publications, non-journal sources, review articles, and studies lacking an empirical component or a clear educational focus were also excluded. After duplicate removal and full-text screening, 33 empirical journal articles were retained from an initial pool of 322 records.

Qualitative content analysis was employed, with each article treated as the primary unit of analysis. To enhance credibility and analytical rigor, two researchers independently coded the studies and resolved discrepancies through discussion. Extracted data were organized into three overarching analytical dimensions: ai-related challenges to academic integrity, factors contributing to academic dishonesty, and instructor-led interventions. An iterative comparison process was used to refine, merge, and consolidate themes based on conceptual similarity and analytical relevance.

Results

1. Challenges to Academic Integrity

The study identified five main categories of challenges. First, policy ambiguity emerged as a pervasive issue, stemming from unclear, inconsistent, or rapidly evolving institutional and classroom-level guidelines regarding acceptable ai use. Second, limitations of detection and attribution tools were frequently reported, particularly in cases where ai-generated text was paraphrased, edited, or combined with human writing. Third, excessive reliance on ai was associated with surface-level learning, reduced cognitive effort, and diminished student engagement. Fourth, inconsistent instructor practices and heightened surveillance measures contributed to perceived threats to fairness and trust within learning environments. Finally, improper or unregulated ai use was linked to declining learning quality, including reduced creativity, weakened writing skills, and lower epistemic rigor.

2. Teachers and Instructor Interventions

The reviewed literature reported seven broad categories of instructor-led interventions. These included assessment and task redesign to emphasize authenticity, process, and higher-order thinking; ethical and skill-based empowerment through explicit instruction in academic ethics, digital literacy, and ai literacy; responsible ai integration in transparent, guided, and pedagogically justified ways; enhancement of human interaction through oral assessments, reflective tasks, and personalized feedback; detection strategies combining technological tools with professional judgment; policy clarification regarding acceptable ai use, expectations, and institutional guidelines; and prevention and punishment mechanisms encompassing deterrence, proportionate sanctions, and restorative educational responses.

Conclusions

The findings indicate that ai-related academic dishonesty constitutes a systemic educational challenge rather than a purely technological problem. It is shaped by the interaction of policy environments, pedagogical practices, learner motivations, and institutional cultures. This alignment underscores the need for comprehensive responses that extend beyond detection and punishment.

Effective strategies for safeguarding academic integrity in the age of ai therefore require multidimensional and proactive approaches. These include rethinking assessment practices, strengthening ethical and ai-related competencies among both students and instructors, promoting responsible and transparent ai integration, and establishing coherent governance structures. In conclusion, preserving academic integrity amid rapid ai adoption depends on redefining the professional role of teachers, reinforcing ethical–technological capacity, and developing institutional policies that balance innovation with trust, fairness, and educational quality.

Ethical Considerations

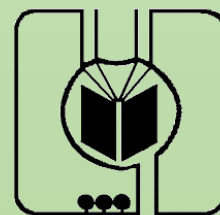
The author avoided data fabrication, falsification, plagiarism, and misconduct.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

The author declare no conflict of interest.

پژوهش در

نظام‌های آموزشی

دوره ۱۹، شماره ۷۱، ۱۴۰۴
ص ۹۳-۷۷

شاپا (چاپی): ۱۳۲۴-۲۳۸۳

شاپا (الکترونیکی): ۲۳۴۱-۲۷۸۳

Homepage: www.jiera.ir

درباره مقاله

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۵/۲۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۹/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۱۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۵

واژه‌های کلیدی:

هوش مصنوعی،
صداقت تحصیلی،
بی‌صداقتی تحصیلی،
تقلب،
مرور نظامند

چالش‌های هوش مصنوعی برای صداقت تحصیلی: یک مرور نظامند

رامین نجفی[✉]

۱. نویسنده مسئول، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران. رایانامه: najafi6412@cfu.ac.ir

چکیده

هدف: ورود هوش مصنوعی (AI) به آموزش، علی‌رغم فرصت‌های گسترده آن برای ارتقای یاددهی-یادگیری، چالش‌هایی اساسی را در حفظ صداقت تحصیلی ایجاد کرده است. هدف پژوهش حاضر، شناسایی نظام‌مند چالش‌های ناشی از هوش مصنوعی برای صداقت تحصیلی، بررسی عوامل مؤثر و مداخلات آموزشی مقابله‌ای است.

روش: پژوهش از نوع مرور نظام‌مند و بر اساس مدل PRISMA انجام شد. بدین منظور، پایگاه داده Scopus با رشته‌های جستجوی مرتبط با «هوش مصنوعی»، «بی‌صداقتی تحصیلی»، «آموزش رسمی» و «مداخله» بررسی گردید. از مجموع ۳۲۲ مقاله شناسایی شده، پس از غربالگری و ارزیابی متن کامل، ۳۳ مقاله تجربی واجد شرایط وارد فرایند کُگذاری و تحلیل محتوا شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان دادند که چالش‌های بی‌صداقتی تحصیلی در عصر هوش مصنوعی در پنج دسته اصلی طبقه‌بندی می‌شوند: (۱) ابهام سیاستی، (۲) ضعف ابزارها و دشواری تشخیص، (۳) وابستگی افراطی به هوش مصنوعی، (۴) تهدید عدالت و اعتماد آموزشی، و (۵) افت کیفیت یادگیری. در مقابل، مداخلات معلمان و اساتید شامل بازطراحی ارزشیابی و تکالیف، آموزش و توانمندسازی اخلاقی و مهارتی، یکپارچه‌سازی مسئولانه هوش مصنوعی، افزایش تعاملات انسانی، راهبردهای تشخیص، شفاف‌سازی سیاست‌ها، و پیشگیری و تنبیه گزارش شد.

نتیجه‌گیری: در نتیجه، پژوهش بیانگر آن است که برای حفظ صداقت تحصیلی در عصر هوش مصنوعی، بازتعریف نقش معلم، توسعه سواد اخلاقی فناورانه و سیاست‌گذاری نهادی یکپارچه ضروری است.

استناد به این مقاله: نجفی، ر. (۱۴۰۴). چالش‌های هوش مصنوعی برای صداقت تحصیلی: یک مرور نظامند. پژوهش در نظام‌های آموزشی،

۱۹(۷۱)، ۷۷-۹۳. <https://doi.org/10.22034/jiera.2026.567125.3424>

ناشر: انجمن پژوهش‌های آموزشی ایران

© نویسندگان

مقدمه

ورود هوش مصنوعی^۱ به عرصه آموزش، تحول فزاینده‌ای در فرایندهای یاددهی و یادگیری به همراه آورده است (رجبیان ده ریزه و درتاج، ۱۴۰۴). اما تحول دیجیتال ناشی از ورود هوش مصنوعی به آموزش رسمی، بیش از آنکه صرفاً یک نوآوری فناورانه تلقی شود، به مسئله‌ای بنیادین در حوزه اخلاق آموزشی و به‌ویژه صداقت تحصیلی تبدیل شده است. در سال‌های اخیر، تمرکز پژوهش‌ها از بررسی کارآمدی‌های آموزشی هوش مصنوعی به سمت پیامدهای هنجاری و اخلاقی آن تغییر یافته و صداقت تحصیلی به‌عنوان یکی از کانونی‌ترین دغدغه‌های آموزش معاصر برجسته شده است (Roe, 2022; Mohammadkarimi, 2023). این تغییر تمرکز نشان می‌دهد که مسئله اصلی دیگر «امکان استفاده از هوش مصنوعی در آموزش» نیست، بلکه «چگونگی استفاده اخلاقی از آن» است.

در این چهارچوب، صداقت تحصیلی^۲ به مجموعه‌ای از ارزش‌های هنجاری شامل صداقت، انصاف، اعتماد، احترام و مسئولیت‌پذیری اطلاق می‌شود که اعتبار فرایند یاددهی-یادگیری و مشروعیت نظام‌های ارزشیابی آموزشی بر آن استوار است (Roe, 2022). در مقابل، بی‌صداقتی تحصیلی^۳ به طیفی از رفتارهای غیراخلاقی از جمله تقلب^۴، سرقت ادبی، جعل و استفاده ناعادلانه از ابزارهای فناورانه برای کسب مزیت تحصیلی اشاره دارد (Chiang et al., 2022؛ یوری و لطفی عظیمی، ۱۴۰۰). ظهور ابزارهای مولد هوش مصنوعی، مرز میان «کمک آموزشی مشروع» و «رفتار غیراخلاقی» را به‌طور فزاینده‌ای مبهم کرده و شیوه‌های سنتی پیشگیری و تشخیص صداقت تحصیلی را با چالش‌های جدی مواجه ساخته است.

توانمندی هوش مصنوعی در تولید متون منسجم، حل مسائل، بازنویسی و شخصی‌سازی محتوا موجب شده است که تشخیص اصالت فعالیت‌های یادگیری و ارزشیابی برای معلمان مدرسه و اساتید دانشگاه دشوارتر از گذشته شود (Mohammadkarimi, 2023). از این منظر، هوش مصنوعی نه تنها یک ابزار آموزشی، بلکه عاملی ساختاری در بازتعریف فرصت‌ها، فشارها و توجی‌ها مرتبط با بی‌صداقتی تحصیلی محسوب می‌شود. نگرانی‌هایی مانند خطرات حریم خصوصی داده‌ها، کاهش تعاملات انسانی و تضعیف تفکر انتقادی، بیش از پیش به پیچیدگی حفظ صداقت تحصیلی در محیط‌های یادگیری غنی‌شده با هوش مصنوعی می‌افزاید.

مطالعات تجربی اخیر به‌طور مشخص نشان داده‌اند که مؤلفه‌های چهارگانه الگوی «الماس تقلب»^۵ (شامل فشار، فرصت، توجیه و توانایی) که توسط Wolfe & Hermanson (2004) مطرح شد، می‌توانند در تبیین بی‌صداقتی تحصیلی مبتنی بر هوش مصنوعی نقش‌آفرین باشند. برای مثال، پژوهش‌های تجربی نشان داده‌اند که فشارهای تحصیلی ناشی از انتظارات عملکردی، رقابت آموزشی و تأکید بر نمره می‌تواند گرایش دانشجویان به استفاده مسئله‌دار و غیراخلاقی از ابزارهای مولد هوش مصنوعی را افزایش دهد (Cong-Lem et al., 2024). در بُعد «فرصت»، Kotsis (۲۰۲۴) با تحلیل موارد گزارش‌شده سرقت ادبی نشان داد که قابلیت‌های مولد هوش مصنوعی، به‌ویژه در بازنویسی و تولید متون، سازوکارهای سنتی تشخیص تقلب را تضعیف کرده است. از منظر «توجیه»، Fowler (۲۰۲۳) در یک سنتز پژوهشی بیان می‌کند که بسیاری از یادگیرندگان استفاده از هوش مصنوعی را نه به‌عنوان تقلب، بلکه به‌عنوان کمک آموزشی هوشمند توجیه می‌کنند؛ امری که به تضعیف مرزهای هنجاری صداقت تحصیلی می‌انجامد. همچنین، Pratama و دیگران (۲۰۲۳) با اتکا به چهارچوب الماس تقلب نشان دادند که مهارت کار با هوش مصنوعی، توانایی لازم برای دور زدن قواعد ارزشیابی و ارتکاب بی‌صداقتی تحصیلی را افزایش می‌دهد.

مرور مطالعات تجربی نشان می‌دهد که اگرچه برخی پژوهش‌ها به‌طور مستقیم به رابطه هوش مصنوعی و بی‌صداقتی تحصیلی پرداخته‌اند، این مطالعات غالباً به‌صورت پراکنده، در سطوح آموزشی متفاوت (مدرسه و آموزش عالی) و در بافت‌های فرهنگی متنوع انجام شده‌اند و فاقد چهارچوب نظری مشترکی برای تفسیر یافته‌ها هستند. افزون بر این، بخش قابل توجهی از پژوهش‌ها یا صرفاً به شناسایی چالش‌ها پرداخته‌اند یا اقدامات محدود معلمان و اساتید را در سطح کلاس درس گزارش کرده‌اند، بدون آنکه این اقدامات را در نسبت با سازوکارهای شکل‌گیری بی‌صداقتی تحصیلی تحلیل کنند.

1. Artificial Intelligence (AI)
2. academic integrity
3. Academic Dishonesty (AD)
4. cheating
5. fraud diamond

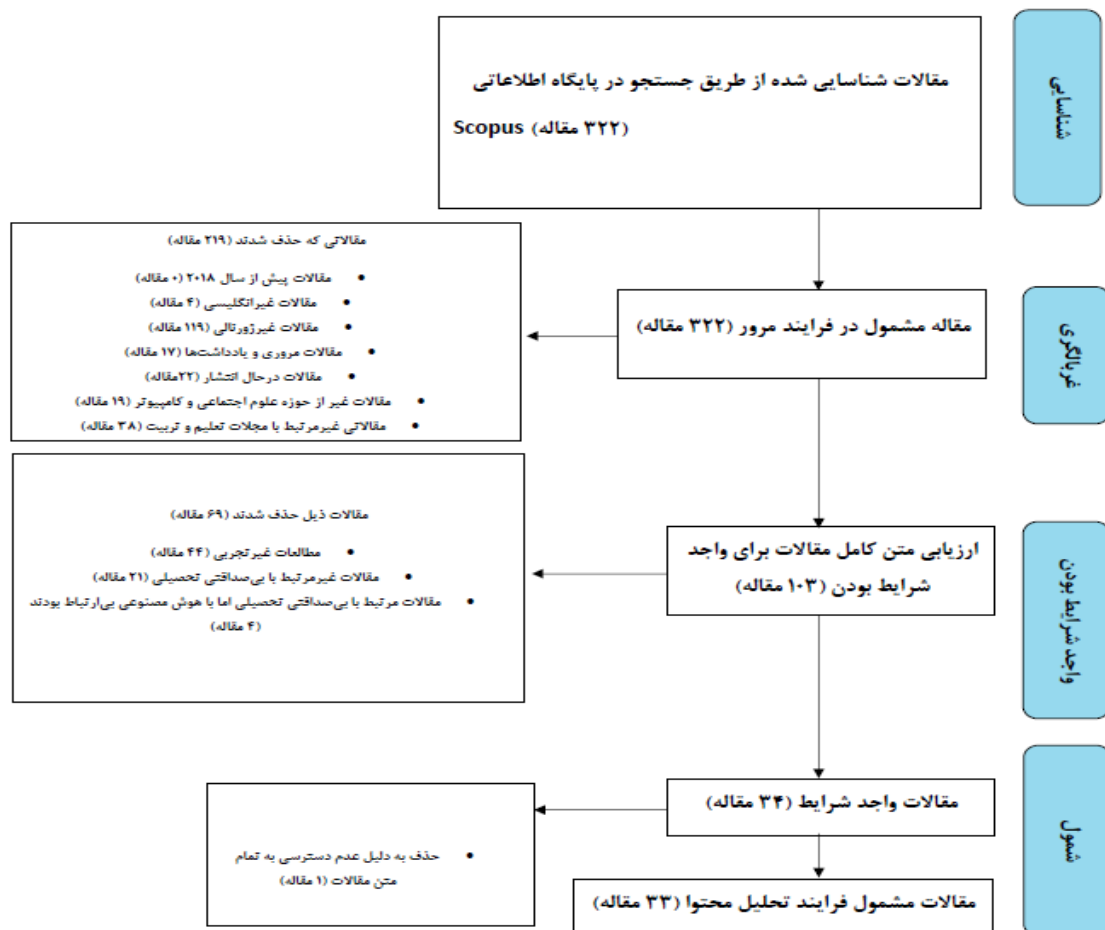
در نتیجه، علی‌رغم رشد سریع ادبیات پژوهشی، تاکنون مرور نظام‌مندی که به‌طور هم‌زمان، و مبتنی بر یک چهارچوب نظری روشن، چالش‌های ناشی از هوش مصنوعی برای صداقت تحصیلی و مداخلات معلمان مدرسه و اساتید دانشگاه برای پیشگیری و مقابله با بی‌صداقتی تحصیلی را در آموزش رسمی بررسی کند، انجام نشده است، مقاله‌ای که بتواند انبوهی از مطالعات تجربی صورت پذیرفته با این هدف را به صورت نظام‌مند مطالعه کرده و آن‌ها را انسجام بخشد. بنابراین، این خلأ پژوهشی، ضرورت انجام پژوهش با هدف مطالعه چالش‌های هوش مصنوعی برای بی‌صداقتی تحصیلی با روش مرور نظام‌مند را توجیه می‌کند؛ روشی که امکان تجمیع، مقایسه و تفسیر انتقادی یافته‌های تجربی ناهمگون را فراهم می‌سازد و فراتر از گزارش توصیفی، به شناسایی الگوهای تکرارشونده و مسیرهای مداخله‌ای مبتنی بر شواهد می‌انجامد.

بر این اساس، پژوهش حاضر با تمرکز بر آموزش رسمی در دو سطح مدرسه و آموزش عالی و با تأکید بر نقش حرفه‌ای معلمان و اساتید به‌عنوان کنشگران کلیدی حفظ صداقت تحصیلی، به دنبال پاسخ‌گویی به پرسش‌های زیر است:

۱. بر اساس ادبیات پژوهشی تجربی، هوش مصنوعی چه چالش‌هایی را برای حفظ صداقت تحصیلی در آموزش رسمی ایجاد کرده است؟
۲. معلمان مدرسه و اساتید دانشگاه در پژوهش‌های تجربی چه اقدامات و مداخلاتی را برای پیشگیری و مقابله با بی‌صداقتی تحصیلی ناشی از هوش مصنوعی به کار گرفته‌اند؟

روش

روش پژوهش حاضر با هدف شناسایی چالش‌های هوش مصنوعی برای صداقت تحصیلی و تبیین مداخلات معلمان و اساتید، مرور نظام‌مند ادبیات مبتنی بر چهارچوب گزارش‌دهی PRISMA (Moher et al., 2009) بود. این چهارچوب به‌عنوان راهنمای شفاف‌سازی مراحل جستجو، غربالگری و انتخاب مطالعات به کار گرفته شد و ساختار کلی گزارش پژوهش بر اساس آن تنظیم گردید (شکل ۱).

شکل ۱. نمودار الگوریتمی PRISMA

لازم به ذکر است که اگرچه پروتکل این مرور نظام‌مند به صورت رسمی پیش‌ثبت نشده است، تمامی مراحل جستجو، غربالگری، انتخاب و تحلیل مقالات به صورت نظام‌مند مستندسازی شده‌اند تا قابلیت بازتولید و ارزیابی روش شناختی مطالعه حفظ شود. بدین منظور در اولین گام، جستجوی نظام‌مند در پایگاه Scopus انجام شد. انتخاب این پایگاه به دلیل پوشش گسترده آن در حوزه‌های آموزش، علوم اجتماعی و فناوری‌های نوین آموزشی، و نیز نمایه‌سازی مجلات معتبر بین‌المللی صورت گرفت. با توجه به تمرکز پژوهش بر مطالعات تجربی داورى شده و به منظور کنترل کیفیت منابع، از جستجو در پایگاه‌های غیرژورنالی اجتناب شد. بازه زمانی جستجو از سال ۲۰۱۸ تا ۷ ژوئیه ۲۰۲۵ تعیین گردید. انتخاب سال ۲۰۱۸ به عنوان نقطه آغاز، مبتنی بر این ملاحظه نظری است که پژوهش‌های مرتبط با کاربردهای آموزشی هوش مصنوعی مؤد و پیامدهای اخلاقی آن، به‌ویژه در حوزه صداقت تحصیلی، از این دوره به‌طور معناداری گسترش یافته‌اند.

سپس، با توجه به تعریف سوالات پژوهش و تمرکز صریح مطالعه بر نقش معلمان و مداخلات آموزشی در مواجهه با چالش‌های هوش مصنوعی، رشته جستجو از ابتدا به صورت جامع و منطبق با ابعاد مفهومی پژوهش طراحی شد و تمامی مؤلفه‌های اصلی (از جمله صداقت تحصیلی، هوش مصنوعی، آموزش رسمی و نقش معلم) را دربر می‌گرفت. با این حال، به دلیل گستردگی و ماهیت بین‌رشته‌ای حوزه پژوهش، اجرای آزمایشی رشته جستجو در پایگاه‌های داده منجر به بازیابی طیفی از مطالعات با سطوح متفاوتی از ارتباط موضوعی شد. از این رو، حساسیت و کارایی عملی رشته جستجو در چند مرحله اجرا و ارزیابی گردید تا اطمینان حاصل شود که ضمن حفظ جامعیت، دقت بازیابی نیز در سطح مطلوبی قرار دارد. کنترل نتایج نامرتبب عمدتاً از طریق غربالگری ساختاریافته عنوان و چکیده و اعمال دقیق معیارهای ورود و خروج انجام شد، نه از طریق حذف مؤلفه‌های مفهومی رشته جستجو. این رویکرد امکان برقراری تعادل میان حساسیت بالا و دقت مفهومی را فراهم ساخت. رشته جستجوی به شرح زیر بود:

("academic integrity" OR "academic dishonesty" OR "plagiarism" OR "educational ethics") AND ("artificial intelligence" OR "AI" OR "ChatGPT" OR "generative AI") AND ("formal education" OR "school" OR "higher education" OR "university" OR "college" OR "teaching" OR "students" OR "classroom") AND ("teachers" OR "educators" OR "instructors" OR "faculty" OR "professors" OR "teaching staff") AND ("intervention*" OR "prevent*" OR "strategy*" OR "response*" OR "guidance" OR "pedagogical response")

در مرحله جستجو، ۳۲۲ مقاله شناسایی شد. سپس غربالگری در دو مرحله انجام گرفت. در مرحله نخست، عناوین، چکیده‌ها و واژگان کلیدی بر اساس معیارهای از پیش تعیین‌شده بررسی شدند. معیارهای ورود شامل مطالعات تجربی (کمی، کیفی یا آمیخته)، تمرکز بر بی‌صداقتی تحصیلی، ارتباط مستقیم با کاربردها یا پیامدهای هوش مصنوعی، انجام مطالعه در بستر آموزش رسمی (مدرسه یا آموزش عالی)، و انتشار در مجلات داورى شده انگلیسی‌زبان بود. معیارهای خروج شامل انتشار پیش از سال ۲۰۱۸، اسناد غیرژورنالی (از جمله فصل کتاب، مقاله کنفرانسی، گزارش یا پایان‌نامه)، مقالات مروری، مطالعات نامرتبب با آموزش رسمی، و پژوهش‌های فاقد داده تجربی بود. در نتیجه غربالگری اولیه، ۲۱۹ مقاله حذف و ۱۰۳ مقاله برای بررسی متن کامل انتخاب شدند. در مرحله دوم، ارزیابی متن کامل، ۶۹ مقاله به دلیل عدم انطباق با معیارهای ورود و یک مقاله به دلیل عدم دسترسی کامل حذف شد. در نهایت، ۳۳ مقاله واجد شرایط برای تحلیل نهایی انتخاب شدند (جدول ۱).

جدول ۱. مشخصات ۳۳ مقاله واجد شرایط

کُد مقاله	نویسنده سال	کُد مقاله	نویسنده سال	کُد مقاله	نویسنده سال
S1	(An et al., 2025)	S21	(Guillén-Gámez et al., 2025)	S43	(Van Wyk, 2024)
S4	(Tsiani et al., 2025)	S23	(Gammoh, 2025)	S57	(Luciano, 2024)
S5	(Tan et al., 2025)	S27	(Elom et al., 2025)	S58	(Lee et al., 2024)
S7	(Stoyanova et al., 2025)	S28	(Delello et al., 2025)	S74	(Cong-Lem et al., 2024)
S9	(Raptopoulou, 2025)	S29	(Costa et al., 2025)	S76	(Benke & Szóke, 2024)
S11	(Ngoveni, 2025)	S31	(Chan, 2025)	S78	(Awadallah Alkhouk & Khlaif, 2024)
S13	(Liu, 2025)	S33	(Bannister et al., 2025)	S83	(Alharbi, 2024)
S16	(Khojasteh et al., 2025)	S35	(Alkaabi & Almaamari, 2025)	S85	(Yan, 2023)

نویسنده سال	کُد مقاله	نویسنده سال	کُد مقاله	نویسنده سال	کُد مقاله
(Matthews & Volpe, 2023)	S94	(Al-Jaghoub et al., 2025)	S36	(Kazley et al., 2025)	S17
(Mohammadkarimi, 2023)	S93	(Adelhardt & Eberle, 2025)	S37	(Jin et al., 2025)	S19
(Črček & Patekar, 2023)	S99	(Yusuf et al., 2024)	S38	(Hsiao & Tang, 2025)	S20

به‌منظور اطمینان از اعتبار روش‌شناختی یافته‌های این مرور نظام‌مند، کیفیت مطالعات تجربی وارد شده به‌صورت نظام‌مند ارزیابی شد. برای این منظور، از ابزار ارزیابی روش‌های آمیخته (MMAT) نسخه ۲۰۱۸ (Hong et al., 2018) استفاده شد که به‌طور خاص برای ارزیابی هم‌زمان مطالعات کمی، کیفی و آمیخته طراحی شده و در مرورهای نظام‌مند حوزه آموزش و علوم اجتماعی کاربرد گسترده‌ای دارد. هر یک از ۳۳ مقاله واجد شرایط، متناسب با نوع طرح پژوهش (کمی، کیفی یا آمیخته)، بر اساس معیارهای مربوط در MMAT توسط دو ارزیاب مستقل مورد ارزیابی قرار گرفت. در موارد وجود اختلاف نظر در قضاوت‌های کیفیت، موضوع از طریق گفت‌وگوی تحلیلی و دستیابی به توافق جمعی حل‌وفصل شد. لازم به ذکر است که مقالات صرفاً بر اساس امتیاز کیفیت حذف نشدند؛ بلکه نتایج ارزیابی کیفیت در تحلیل نهایی، به‌عنوان شواهد حاصل از مطالعات با کیفیت روش‌شناختی بالاتر وزن تحلیلی بیشتری داده شد. با هدف تحلیل داده‌ها، تحلیل محتوای کیفی اجرا شد. واحد تحلیل «مقاله» در نظر گرفته شد و هر مقاله به‌طور مستقل توسط دو متخصص کُدگذاری شد.

در گام نخست، یک چهارچوب تحلیلی اولیه مبتنی بر سؤالات پژوهش تدوین شد که شامل دو محور اصلی بود:

- چالش‌های بی‌صداقتی ناشی از هوش مصنوعی

- مداخلات و اقدامات معلمان و اساتید برای پیشگیری یا مقابله با بی‌صداقتی تحصیلی

اطلاعات مربوط به نوع روش پژوهش و زمینه مطالعه در مرحله استخراج داده‌ها ثبت شد و در فرایند کُدگذاری، تفسیر کُدها با توجه به بافت روش‌شناختی هر مقاله انجام گرفت. تحلیل مضامین در سطح مفهومی و از طریق مقایسه درون‌مقاله‌ای و بین‌مقاله‌ای صورت گرفت تا از تعمیم ناموجه یافته‌ها جلوگیری شود.

کُدگذاری داده‌ها به‌صورت مستقل توسط دو متخصص انجام شد. فرایند کُدگذاری ماهیتی قیاسی-استقرایی داشت؛ بدین معنا که ابتدا مضامین مرتبط با هر محور نظری شناسایی و سپس از طریق مقایسه مستمر، کُدهای مشابه ادغام و در سطوح انتزاعی بالاتر سازمان‌دهی شدند.

اختلاف‌نظرهای کُدگذاری میان دو ارزیاب از طریق گفت‌وگوی تحلیلی و دستیابی به توافق جمعی حل‌وفصل شد. به‌منظور افزایش اعتمادپذیری تحلیل، میزان توافق اولیه بین کُدگذاران بررسی شد و پس از بازنگری و اصلاح چهارچوب کُدگذاری، توافق نهایی حاصل گردید. در نهایت، نتایج تحلیل محتوا به‌گونه‌ای سازمان‌دهی شد که هر یک از مضامین استخراج‌شده به‌طور مستقیم به سؤالات پژوهش پاسخ دهد.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش در راستای دو سؤال اصلی سازمان‌دهی شد. در پاسخ به پرسش نخست مبنی بر اینکه هوش مصنوعی چه چالش‌هایی را برای حفظ صداقت تحصیلی در آموزش رسمی ایجاد کرده است، تحلیل مضامین نشان داد که چالش‌ها را می‌توان در پنج حوزه مفهومی درهم‌تنیده دسته‌بندی کرد (جدول ۲).

جدول ۲. چالش‌های بی‌صداقتی تحصیلی

چالش‌های اصلی	چالش‌های فرعی	منبع (کُد مقاله)
ابهام سیاستی	نبود سیاست‌ها و دستورالعمل‌های مشخص ابهام در مرزهای اخلاقی و تقلب	S1, S11, S13, S28, S29, S31, S78, S94 S17, 31, S37, S99
ضعف ابزارها و دشواری تشخیص	ناکارآمدی ابزارهای تشخیص دشواری تمایز متن یا کُد هوش مصنوعی از متون انسانی ناتوانی در اثبات سرقت علمی	S1, S13, S23, S58 S4, S7, S23, S94 S13
وابستگی افراطی به هوش مصنوعی	یادگیری سطحی و کاهش تلاش فردی وابستگی بیش از حد به هوش مصنوعی	S4, S7, S74, S83, S85 S4, S23, S36, S58, S76, S83

منبع (کد مقاله)	چالش‌های فرعی	چالش‌های اصلی
S11, S17, S29, S94 S13, S23, S38 S23	اضطراب و نگرانی دانشجویان درباره استفاده از ai تهدید عدالت آموزشی و ارزشیابی افزایش فشار کاری اساتید برای کنترل و نظارت	تهدید عدالت و اعتماد آموزشی
S38, S58, S85 S1, S4, S7, S9, S36	اُفت خلاقیت و مهارت نوشتن گسترش محتوای ضعیف و نادرست	اُفت کیفیت یادگیری

نخست، ابهام سیاستی به‌عنوان یک چالش ساختاری پرتکرار در مطالعات گزارش شده است. نبود سیاست‌ها و دستورالعمل‌های روشن در استفاده از هوش مصنوعی باعث ناهمسانی در مقررات کلاس‌ها و سردرگمی دانشجویان شده است؛ چنان‌که در S28 اشاره شده: «تعداد قابل توجهی از دانشگاه‌ها هیچ سیاست رسمی در مورد استفاده از هوش مصنوعی ندارند».

دومین چالش، به ضعف ابزارهای تشخیص و دشواری تشخیص تقلب مربوط می‌شود. ابزارهای تشخیص تولیدات هوش مصنوعی دقت کافی ندارند و بازنویسی، ترکیب یا تغییر متن می‌تواند آنها را ناکارآمد کند. علاوه بر این، حتی در صورت شناسایی، اثبات تقلب دشوار است. S23 می‌گوید: «نمی‌توانم میان دانشجویانی که خودشان کار کرده‌اند و کسانی که از ChatGPT کمک گرفته‌اند، تفاوت قائل شوم».

سوم، وابستگی افراطی به هوش مصنوعی به‌عنوان چالشی یادگیری‌محور مطرح شده است. اتکا به هوش مصنوعی منجر به یادگیری سطحی، کاهش تلاش فردی و اُفت فهم عمیق می‌شود. استفاده بی‌رویه از آن موجب تضعیف فرایند یادگیری و کاهش استقلال فکری است. طبق S4، «دانشجویان بدون پرورش دانش، به‌طور لجام‌گسیخته از آن استفاده می‌کنند».

چهارمین چالش، به تهدید عدالت و اعتماد آموزشی مربوط است. تفاوت معیارهای اساتید و فشار نظارتی بیشتر، عدالت آموزشی و اعتماد دانشجویان را تضعیف کرده است. دانشجویان نگران‌اند استفاده آنها از هوش مصنوعی به‌اشتباه تقلب تلقی شود. S23 گزارش می‌کند: «اگر محتوای تکلیف را بررسی نکنم، دانشجویی که از ChatGPT استفاده کرده شاید نمره بالاتری بگیرد». از طرف دیگر، در بعضی کلاس‌ها استفاده از هوش مصنوعی مجاز شمرده می‌شود و در برخی دیگر ممنوع است. این وضعیت باعث می‌شود دانشجویان احساس کنند شرایط بین افراد مختلف متفاوت است، که به اعتماد آن‌ها نسبت به سیستم آموزشی آسیب می‌زند.

پنجم، اُفت کیفیت یادگیری به‌عنوان آخرین چالش شناسایی شده است. اتکا به هوش مصنوعی می‌تواند خلاقیت، مهارت نوشتن و تفکر انتقادی را کاهش دهد و مواجهه با محتوای نادرست را افزایش دهد. نتایج S7 نشان داد معلمان نگران حفظ اطلاعات نادرست توسط دانشجویان هستند. دانشجویانی که به شدت به هوش مصنوعی متکی شوند، ممکن است مهارت نوشتن، تفکر انتقادی، تولید محتوا و خلاقیت خود را از دست بدهند.

در پاسخ به سؤال دوم درباره اینکه معلمان و اساتید چه اقداماتی را برای پیشگیری و مقابله با بی‌صداقتی تحصیلی ناشی از هوش مصنوعی به کار گرفته‌اند، تحلیل مطالعات هفت اقدام یا مداخله عمده را نشان داد (جدول ۳): بازطراحی ارزشیابی و تکالیف، آموزش و توانمندسازی اخلاقی و مهارتی، یکپارچه‌سازی مسئولانه هوش مصنوعی، افزایش تعامل انسانی، راهبردهای تشخیص، شفاف‌سازی سیاست‌ها، و پیشگیری و تنبیه.

جدول ۳. اقدامات مقابله‌ای با بی‌صداقتی تحصیلی

منبع (کد مقاله)	اقدامات فرعی	اقدامات اصلی
S58, S7, S16, S74 S93, S43, S13, S33 S93, S28, S78, S23, S35	بازطراحی ساختار آزمون‌ها برای کاهش امکان سوءاستفاده از هوش مصنوعی طراحی تکالیف اصیل، واقعی و زمینه‌مند تقویت مهارت‌های تفکر و فرایندمحوری در ارزشیابی	بازطراحی ارزشیابی و تکالیف
S29, S27, S74, S85, S31, S43, S16 S29, S16 S9, S74, S28	آموزش اخلاقی و مسئولیت‌پذیری در استفاده از هوش مصنوعی رشد مهارت‌های شناختی و خودنظارتی (فراشناخت) تقویت تفکر انتقادی و ارزیابی صحت منابع	آموزش و توانمندسازی اخلاقی و مهارتی
S29, S9, S37 S16	استفاده هدایت‌شده و کنترل‌شده از هوش مصنوعی ادغام ساختاری هوش مصنوعی در فرایند یاددهی-یادگیری	یکپارچه‌سازی مسئولانه هوش مصنوعی

منبع (کد مقاله)	اقدامات فرعی	اقدامات اصلی
S33, S9, S27 S13, S28, S13	تقویت تعامل انسانی و یادگیری اجتماعی ارزیابی شفاهی و شخصی‌سازی شده برای پیشگیری از تقلب	افزایش تعاملات انسانی
S43, S13, S28 S16, S13 S16, S13	تشخیص مبتنی بر ابزارها و فناوری‌های خودکار تشخیص مبتنی بر مقایسه با سوابق دانشجو تشخیص مبتنی بر قضاوت انسانی (شهرد و تجربه استاد)	راهبردهای تشخیص
S43, S13, S28 S43, S28, S31	سیاست‌گذاری اخلاق محور در سطح نهادی و آموزشی شفاف‌سازی و اجرای سیاست در سطح کلاسی و ارتباطی	شفاف‌سازی سیاست‌ها
S5, S37, S99 S16, S74	محدودیت و ممنوعیت مجازات و کنترل عملکرد دانشجو	پیشگیری و تنبیه

نخستین اقدام، بازطراحی ارزشیابی و تکالیف است. تکالیف اصیل، واقعی و فرایندمحور، تشخیص تقلب را آسان‌تر و یادگیری عمیق را تقویت می‌کنند. یکی از اساتید در S13 با ترکیب سناریوهای دنیای واقعی در تکالیف و پروژه‌ها، از دانشجویان خود خواسته است: «با افراد واقعی مصاحبه کنند و براساس آن گزارش بنویسند».

دومین اقدام به آموزش و توانمندسازی اخلاقی و مهارتی دانشجویان مربوط می‌شود. تقویت سواد اخلاقی و دیجیتالی، مهارت‌های شناختی و تفکر انتقادی، دانشجویان را در استفاده مسئولانه از هوش مصنوعی توانمند می‌کند. در S29 آمده: «به آنها نشان می‌دهم چگونه از هوش مصنوعی استفاده کنند و اهمیت استناددهی را توضیح می‌دهم».

سومین اقدام، یکپارچه‌سازی مسئولانه هوش مصنوعی در فرایند یاددهی-یادگیری است. استفاده هدایت‌شده و ادغام ساختاری هوش مصنوعی باعث ایجاد سواد هوش مصنوعی و درونی‌سازی رفتارهای اخلاقی می‌شود. براساس S37، «برخی مدارس، آموزش دادن به دانش‌آموزان در مورد استفاده اخلاقی از هوش مصنوعی را بر اجرای سخت‌گیرانه قوانین ترجیح می‌دهند».

افزایش تعاملات انسانی و ارزیابی‌های شخصی‌سازی شده، به عنوان چهارمین اقدام، شناسایی شده است. تعامل انسانی، ارزیابی‌های شفاهی و شخصی‌سازی شده، از طریق درک بهتری از توانایی‌های واقعی دانشجو و در نتیجه، تشخیص اصالت آثار او، احتمال تقلب را کاهش می‌دهد. یکی از اساتید در S13 از دفاع شفاهی در کلاس خود استفاده کرده است.

پنجمین اقدام شامل راهبردهای تشخیص است. ترکیب ابزارهای تشخیص، مقایسه سوابق نوشتاری دانشجو و تجربه استاد از روش‌های مؤثر تشخیص است. براساس S28: «...برخی از اساتید از پلتفرم‌های ردیابی نسخه‌ها مانند OneDrive یا Google Docs برای نظارت بر پیشرفت دانشجو استفاده می‌کنند».

ششمین اقدام به شفاف‌سازی سیاست‌ها و نیز رویکردهای بازدارنده مربوط است. سیاست‌گذاری اخلاق محور و شفاف‌سازی قوانین در سطح کلاس و نهاد، مرزهای استفاده مجاز از هوش مصنوعی را برای دانشجویان روشن می‌کند. نتایج S43 نشان داد: «پیش از اینکه دانشجویان یک تکلیف ارزیابی را تحویل دهند، یک تعهدنامه استفاده از هوش مصنوعی به آن‌ها اختصاص داده می‌شود».

در مقابل، اقدام هفت شناسایی شده، یعنی پیشگیری و تنبیه، ناظر بر ایجاد محدودیت‌ها و اقدامات تنبیهی برای پیشگیری یا مقابله با بی‌صداقتی تحصیلی است. در برخی محیط‌ها محدودیت یا ممنوعیت و نیز مجازات‌هایی برای سوءاستفاده از هوش مصنوعی اعمال شده است. بسیاری از معلمان/اساتید از طریق وضع قوانین صریح منع استفاده از هوش مصنوعی، ممنوعیت استفاده از فناوری‌های همراه، و جریمه برای استفاده از هوش مصنوعی از بروز بی‌صداقتی تحصیلی پیشگیری می‌کنند. براساس S16، برخی از مدرسان زبان انگلیسی در ایران، در صورتی که یادگیرندگان‌شان از هوش مصنوعی استفاده کنند، از طریق کاهش نمره، آنها را جریمه می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش که با روش مرور نظام‌مند انجام شد، دو سؤال پژوهشی مطرح شده است. در ارتباط با سؤال اول، چالش‌های بی‌صداقتی تحصیلی در عصر هوش مصنوعی شناسایی شد که در پنج محور قرار گرفتند: ابهام سیاستی، ضعف ابزارهای تشخیص، وابستگی افراطی به هوش مصنوعی، تهدید عدالت و اعتماد آموزشی، و افت کیفیت یادگیری.

ابهام در سیاست‌ها و نبود دستورالعمل‌های یکپارچه نهادی، یکی از پرتکرارترین مضامین در مطالعات وارد شده بود. بسیاری از مؤسسات هنوز سیاست روشن و یکپارچه‌ای برای استفاده از هوش مصنوعی ندارند و این ابهام موجب سردرگمی دانشجویان و افزایش فرصت تقلب می‌شود. این یافته با مطالعات (Balalle & Pannilage, 2025) و (Moya et al., 2023) همسوست که بر ضرورت سیاست‌های شفاف و فرهنگ صداقت تأکید می‌کنند.

چالش مهم دیگر، محدودیت ابزارهای تشخیص هوش مصنوعی است؛ ابزارهایی مانند Turnitin در تشخیص کامل محتوای تولیدشده توسط هوش مصنوعی عملکرد دقیق ندارند (Perkins et al., 2023). این ضعف سبب می‌شود تشخیص همچنان نیازمند قضاوت استاد باشد. همچنین، وابستگی بیش‌ازحد دانشجویان به هوش مصنوعی به کاهش تفکر انتقادی و یادگیری عمیق منجر می‌شود (Zhai et al., 2024). این یافته با دیدگاه پژوهشگرانی همسو است که بر نقش مکمل قضاوت حرفه‌ای معلم در کنار ابزارهای خودکار تأکید می‌کنند (Leaton Gray et al., 2025). با این حال، برخی مطالعات بر توسعه ابزارهای ترکیبی و تحلیل فرایند تولید متن تمرکز کرده‌اند (Bannister et al., 2025) که نشان می‌دهد حوزه تشخیص همچنان در حال تحول است و اجماع قطعی درباره کارآمدی ابزارها وجود ندارد.

در حوزه عدالت آموزشی، نبود معیارهای یکسان، ترس دانشجویان از قضاوت ناعادلانه و فشار زیاد بر اساتید برای کنترل، موجب کاهش اعتماد و ایجاد احساس نابرابری می‌شود. این یافته‌ها با پژوهش (Mukasa et al., 2023) همسو است که آشکار می‌کند یکی از موانع ایجاد محیط صادق، نگرانی نسبت به عدالت در استفاده از هوش مصنوعی است. سرانجام، تأثیر منفی استفاده ناصحیح از هوش مصنوعی بر مهارت‌های یادگیری از جمله کاهش خلاقیت، توان نوشتن و مهارت‌های تحلیلی در مطالعات برجسته شده است (Zhai et al., 2024).

در پاسخ به سؤال دوم پژوهش، نتایج نشان داد که معلمان و اساتید مجموعه‌ای از اقدامات آموزشی، اخلاقی، تعاملی و انضباطی را برای پیشگیری و مقابله با بی‌صداقتی تحصیلی مرتبط با هوش مصنوعی به کار گرفته‌اند. یکی از مؤثرترین اقدامات، طراحی تکالیف اصیل و موقعیتی است که امکان سوءاستفاده از هوش مصنوعی را کاهش می‌دهد. Larsen (2023) و Toker & Akgun (2025) نیز طراحی ارزشیابی‌های مقاوم و مبتنی بر سطوح بالاتر تفکر را توصیه کرده‌اند. همچنین، به منظور کاهش توجیه‌سازی رفتارهای ناصادقانه، آموزش اخلاقی مرتبط با هوش مصنوعی، تفکر انتقادی، سواد دیجیتال و خودنظارتی از اقدامات مهم است. Cotton (2024) و Rasul و دیگران (2024) نیز بر ترکیب آموزش اخلاقی و سواد هوش مصنوعی تأکید دارند. با این رویکرد، دانشجویان نه به عنوان استفاده‌کنندگان منفعل هوش مصنوعی، بلکه به‌عنوان کاربران آگاه و اخلاق‌مدار نسبت به آن تربیت می‌شوند.

برخی اساتید به‌جای منع کامل، استفاده هدایت‌شده از هوش مصنوعی را مجاز می‌دانند تا مخفی‌کاری کاهش یابد. مطالعه Furze و دیگران (2024) نشان داده تدوین سطوح مجاز استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند رفتارهای ناصادقانه را کاهش دهد. همچنین، ترکیب ابزارهای تشخیص با قضاوت استاد، ارزیابی‌های شفاهی، دفاع از کار و تحلیل سبک نگارش از راهبردهای مؤثر هستند. مطالعات نشان داده است که ابزار تشخیص هوش مصنوعی نباید به تنهایی مبنای قضاوت باشد؛ بلکه قضاوت انسانی آگاه باید مکمل آن باشد (Leaton Gray et al., 2025). در این ارتباط، مطالعاتی نیز وجود دارد که نسبت به عادی‌سازی زود هنگام استفاده از هوش مصنوعی بدون زیرساخت اخلاقی و مهارتی هشدار داده‌اند (Alharbi, 2024)، که نشان‌دهنده تنش میان نوآوری آموزشی و ملاحظات صداقت تحصیلی است.

تدوین قوانین روشن در مورد استفاده از هوش مصنوعی در کلاس و تکالیف نقش‌بازدارنده دارد. بواسطه این قوانین و سیاست‌ها می‌توان استفاده غیراخلاقی دانشجویان از هوش مصنوعی را محدود یا از وقوع آن پیشگیری کرد. همچنین، در صورت تخطی دانشجویان از این قوانین می‌توان آنها را جریمه کرد. پژوهش‌ها نشان داده است که وجود کُد اخلاقی معتبر و تهدید به مجازات‌های شدید می‌تواند ادراک تقلب را جدی‌تر کند و رفتارهای ناصادقانه را کاهش دهد (Janinovic et al., 2024). البته، باید توجه داشت که آنها، به‌تنهایی کافی نیستند و ترکیب تنبیه با آموزش و بازطراحی ارزشیابی اثربخشی بیشتری دارد.

در مجموع، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که مقابله با بی‌صداقتی تحصیلی در عصر هوش مصنوعی نیازمند یک رویکرد سه‌بعدی است: طراحی هوشمند ارزشیابی، تربیت اخلاقی و مهارتی، و استفاده هوشمندانه از فناوری همراه با سیاست‌های شفاف و بازدارنده. ابزارهای تشخیص فناوری هرچند ارزشمندند، به تنهایی کافی نیستند. افزون بر این، شفاف‌سازی سیاست‌ها در کلاس و مؤسسه زمینه را برای رفتار مسئولانه فراهم می‌کند، و تنبیه هنگامی که به‌صورت عادلانه، هدفمند و همراه با پیشگیری و آموزش به کار گرفته شود، می‌تواند به کاهش رفتار متقلبانه کمک

کند. هنگامی که این عناصر در هماهنگی اجرا شوند، امکان شکل‌دهی به محیطی فراهم می‌شود که در آن دانشجویان کمتر به رفتارهای نامشروع متوسل شوند و کیفیت یادگیری و صداقت تحصیلی حفظ گردد. بنابراین، برای حفظ صداقت تحصیلی در عصر هوش مصنوعی، بازتعریف نقش معلم، توسعه سواد اخلاقی فناورانه و سیاست‌گذاری نهادی یکپارچه ضروری است.

این مرور نظام‌مند، با وجود دقت در جستجو و تحلیل مطالعات، با چند محدودیت همراه است. تمرکز بر مقالات انگلیسی‌زبان می‌تواند به نادیده گرفتن بخشی از شواهد منجر شده باشد. همچنین، تحول سریع فناوری‌های هوش مصنوعی ممکن است موجب شود برخی یافته‌ها در بازه‌ای کوتاه نیازمند به‌روزرسانی باشند. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده با پوشش منابع غیرانگلیسی، بررسی تفاوت‌های فرهنگی و انجام مطالعات طولی، تصویر دقیق‌تری از اثرات بلندمدت هوش مصنوعی بر یادگیری و صداقت تحصیلی ارائه دهند. در سطح کاربردی، نتایج نشان می‌دهد که تدوین سیاست‌های شفاف، بازطراحی تکالیف به‌صورت اصیل و فرایندمحور، استفاده ترکیبی از ابزارهای تشخیص و قضاوت حرفه‌ای استاد، و تقویت آموزش اخلاقی از راهبردهای کلیدی هستند. همچنین، ادغام هدایت‌شده هوش مصنوعی در آموزش، تقویت ارزیابی‌های تعاملی مانند دفاع شفاهی، و بازنگری مستمر سیاست‌ها و روش‌ها متناسب با تحولات فناوری، می‌تواند به حفظ تعادل میان نوآوری آموزشی و صیانت از صداقت تحصیلی کمک کند.

منابع

- رجبیان، م.، و درتاج، ف. (۱۴۰۴). تاثیر ارزشیابی بازی وارسازی شده مبتنی بر AI بر یادگیری خودجهت دهی و خودکارآمدی خلاق دانشجویان. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۹ (۶۸)، ۷۱-۸۸. <https://doi.org/10.22034/jiera.2025.515638.3311>
- یاوری، ه.، و لطفی، ا. (۱۴۰۰). پیش‌بینی بی‌صداقتی تحصیلی بر اساس مجذوبیت تحصیلی، اهداف پیشرفت و باورهای ضمنی هوش در دوران شیوع کرونا ویروس. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۵ (۵۲)، ۳۳-۴۵. https://www.jiera.ir/article_131169_f78038fae7eb96b2da8fd7efaf12e2df.pdf

References

- Adelhardt, Z., & Eberle, T. (2025). Compliance and Enforcement of ai Text Generator Usage Policies in German Grammar Schools: Insights from Teenagers. *International Journal of Information and Education Technology*, 15(2), 206-211. <https://doi.org/10.18178/ijiet.2025.15.2.2233>
- Alharbi, W. (2024). Mind the Gap, Please! Addressing the Mismatch Between Teacher Awareness and Student ai Adoption in Language Education within Higher Education. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching*, 14(1), 1-28. <https://doi.org/10.4018/IJCALLT.351245>
- Alhur, A. A., Khlaif, Z. N., Hamamra, B., & Hussein, E. (2025). Paradox of AI in higher education: qualitative inquiry into ai dependency among educators in Palestine. *JMIR Medical Education*, 11, e74947. <https://doi.org/10.2196/74947>
- Al-Jaghoub, S., Al-Qora'n, L. F., Al-Odat, A. M., & Alheet, A. F. (2025). Educators' Perceptions on Artificial Intelligence in Higher Education: Insights from the Jordanian Higher Education. *International Journal of Information and Education Technology*, 15(4), 716-731. <https://doi.org/10.18178/ijiet.2025.15.4.2278>
- Alkaabi, M. H., & Almaamari, A. S. (2025). Generative AI implementation and assessment in Arabic language teaching. *International Journal of Online Pedagogy and Course Design*, 15(1). <https://doi.org/10.4018/IJOPCD.368037>
- An, Y., Yu, J. H., & James, S. (2025). Investigating the higher education institutions' guidelines and policies regarding the use of generative ai in teaching, learning, research, and administration. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 22(1), 1-23. <https://doi.org/10.1186/s41239-025-00507-3>
- Awadallah Alkouk, W., & Khlaif, Z. N. (2024). AI-resistant assessments in higher education: practical insights from faculty training workshops. *Frontiers in Education*, 9, 1-9. e1499495. <https://doi.org/10.3389/educ.2024.1499495>
- Balalle, H., & Pannilage, S. (2025). Reassessing academic integrity in the age of AI: A systematic literature review on AI and academic integrity. *Social Sciences & Humanities Open*, 11, 1-12. e101299. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101299>
- Bannister, P., Urbietta, A. S., & Alvira, N. B. (2025). Appraising higher education assessment validity: Development of the PANDORA Genai Susceptibility Rubric. *Journal of Applied Learning and Teaching*, 8(1), 41-55. <https://doi.org/10.37074/jalt.2025.8.1.20>
- Benke, E., & Szöke, A. (2024). Academic Integrity in the Time of Artificial Intelligence: Exploring Student Attitudes. *Italian Journal of Sociology of Education*, 16(2), 91-108. <https://doi.org/10.14658/PUPJ-IJSE-2024-2-5>
- Chan, C. K. Y. (2025). Students' perceptions of 'AI-giarism': Investigating changes in understandings of academic misconduct. *Education and Information Technologies*, 30(6), 8087-8108. <https://doi.org/10.1007/s10639-024-13151-7>
- Cong-Lem, N., Tran, T. N., & Nguyen, T. T. (2024). Academic integrity in the age of generative AI: Perceptions and responses of vietnamese EFL teachers. *Teaching English with Technology*, 24(1), 28-47. <https://doi.org/10.56297/FSYB3031/MXNB7567>
- Costa, C., Husain-Habib, N., & Reiter, A. (2025). Integrating ai Into Education: Successful Strategies, Ideas, and Tools From Psychology Instructors. *Teaching of Psychology*, 52(3), 330-338. <https://doi.org/10.1177/00986283241297635>
- Cotton, D. R., Cotton, P. A., & Shipway, J. R. (2024). Chatting and cheating: Ensuring academic integrity in the era of ChatGPT. *Innovations in Education and Teaching International*, 61(2), 228-239. <https://doi.org/10.1080/14703297.2023.2190148>

- Črček, N., & Patekar, J. (2023). Writing with ai: University Students' Use of ChatGPT. *Journal of Language and Education*, 9(4), 128-138. <https://doi.org/10.17323/jle.2023.17379>
- Delello, J. A., Sung, W., Mokhtari, K., Hebert, J., Bronson, A., & De Giuseppe, T. (2025). AI in the classroom: Insights from educators on usage, challenges, and mental health. *Education Sciences*, 15(2), e113. <https://doi.org/10.3390/educsci15020113>
- Elom, C. O., Ayanwale, M. A., Ukeje, I. O., Offiah, G. A., Umoke, C. C., & Ogbonnaya, C. E. (2025). Does ai Knowledge Encourage Cheating? Investigating Student Perceptions, Ethical Engagement, and Academic Integrity in the Digital Age. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 24(4), 708-729. <https://doi.org/10.26803/ijlter.24.4.33>
- Fowler, D. S. (2023). AI in higher education: Academic integrity, harmony of insights, and recommendations. *Journal of Ethics in Higher Education*, 3, 127-143. <https://doi.org/10.26034/fr.jehe.2023.4657>
- Furze, L., Perkins, M., Roe, J., & MacVaugh, J. (2024). The ai Assessment Scale (aiAS) in action: A pilot implementation of Genai-supported assessment. *Australasian Journal of Educational Technology*, 40(4), 38-55. <https://doi.org/10.14742/ajet.9434>
- Gammoh, L. A. (2025). ChatGPT risks in academia: Examining university educators' challenges in Jordan. *Education and Information Technologies*, 30(3), 3645-3667. <https://doi.org/10.1007/s10639-024-13009-y>
- Guillén-Gámez, F. D., Sánchez-Vega, E., Colomo-Magaña, E., & Sánchez-Rivas, E. (2025). Incident factors in the use of ChatGPT and dishonest practices as a system of academic plagiarism: the creation of a PLS-SEM model. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*, 20, e28. <https://doi.org/10.58459/rptel.2025.20028>
- Hong, Q. N., Fàbregues, S., Bartlett, G., Boardman, F., Cargo, M., Dagenais, P., ... & Pluye, P. (2018). The Mixed Methods Appraisal Tool (MMAT) version 2018 for information professionals and researchers. *Education for information*, 34(4), 285-291. <https://doi.org/10.3233/EFI-180221>
- Hsiao, C. H., & Tang, K. Y. (2025). Beyond acceptance: an empirical investigation of technological, ethical, social, and individual determinants of Genai-supported learning in higher education. *Education and Information Technologies*, 30(8), 10725-10750. <https://doi.org/10.1007/s10639-024-13263-0>
- Janinovic, J., Pekovic, S., Djokovic, R., & Vuckovic, D. (2024). Assessing the effectiveness of academic integrity institutional policies: How can honor code and severe punishments deter students' cheating—moderating approach? *Sage Open*, 14(4), 1-16. <https://doi.org/10.1177/21582440241307430>
- Jin, Y., Yan, L., Echeverria, V., Gašević, D., & Martinez-Maldonado, R. (2025). Generative ai in higher education: A global perspective of institutional adoption policies and guidelines. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 8, e100348. <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2024.100348>
- Kazley, A. S., Andresen, C., Mund, A., Blankenship, C., & Segal, R. (2025). Is use of ChatGPT cheating? Students of health professions perceptions. *Medical Teacher*, 47(5), 894-898. <https://doi.org/10.1080/0142159X.2024.2385667>
- Khojasteh, L., Shokrpour, N., & Moslehi, S. (2025). Decision-making in decoding ai-generated content: Emotional dynamics and pedagogical strategies in English for specific purposes education. *Teaching and Teacher Education*, 157, e104952. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2025.104952>
- Kotsis, K. T. (2024). Artificial Intelligence Creates Plagiarism or Academic Research? *European Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, 1(6), 169-179. [https://doi.org/10.59324/ejahss.2024.1\(6\).18](https://doi.org/10.59324/ejahss.2024.1(6).18)
- Larsen, S. K. (2023). *Creating large language model resistant exams: guidelines and strategies*. ArchivePrefix, Computation and Language, <https://doi.org/10.48550/arXiv.2304.12203>
- Leaton Gray, S., Edsall, D., & Parapadakis, D. (2025). ai-Based Digital Cheating At University, and the Case for New Ethical Pedagogies. *Journal of academic ethics*, 23, 2069–2086. <https://doi.org/10.1007/s10805-025-09642-y>
- Lee, D., Arnold, M., Srivastava, A., Plastow, K., Strelan, P., Ploeckl, F., Lekkas, D., & Palmer, E. (2024). The impact of generative ai on higher education learning and teaching: A study of educators' perspectives. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 6, e100221. <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2024.100221>
- Liu, X. (2025). Navigating Uncharted Waters: Teachers' Perceptions of and Reactions to ai-Induced Challenges to Assessment. *Asia-Pacific Education Researcher*, 34(2), 711-722, e100068. <https://doi.org/10.1007/s40299-024-00890-x>

- Luciano, R. G. (2024). The Dual Impact of ChatGPT on Learning and Ethics among Bachelor of Science in Information Technology (BSIT) Students. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 23(12), 78-95. <https://doi.org/10.26803/ijlter.23.12.5>
- Matthews, J., & Volpe, C. R. (2023). Academics' perceptions of ChatGPT-generated written outputs: A practical application of Turing's Imitation Game. *Australasian Journal of Educational Technology*, 39(5), 82-100. <https://doi.org/10.14742/ajet.8896>
- Mohammadkarimi, E. (2023). Teachers' reflections on academic dishonesty in EFL students' writings in the era of artificial intelligence. *Journal of Applied Learning and Teaching*, 6(2), 105-113. <https://doi.org/10.37074/jalt.2023.6.2.10>
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., Altman, D. G., & Group, P. (2009). Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement. *PLoS Medicine*, 6(7), e1000097. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000097>
- Moya, B., Eaton, S. E., Pethrick, H., Hayden, K. A., Brennan, R., Wiens, J., Mcdermott, B., & Lesage, J. (2023). Academic integrity and artificial intelligence in higher education contexts: A rapid scoping review protocol. *Canadian Perspectives on Academic Integrity*, 5(2), 59-75. <https://doi.org/10.11575/cpai.75990>
- Mukasa, J., Stokes, L., & Mukona, D. M. (2023). Academic dishonesty by students of bioethics at a tertiary institution in Australia: An exploratory study. *International Journal for Educational Integrity*, 19(1), 3, 1-15. <https://doi.org/10.1007/s40979-023-00124-5>
- Ngoveni, M. (2025). Bridging the ai Knowledge Gap: The Urgent Need for ai Literacy and Institutional Support. *International Journal of Technologies in Learning*, 32(2), 83-100. <https://doi.org/10.18848/2327-0144/CGP/v32i02/83-100>
- Perkins, M., Roe, J., Postma, D., McGaughran, J., & Hickerson, D. (2023). *Game of tones: Faculty detection of GPT-4 generated content in university assessments*. ArchivePrefix, Computers and Society, <https://doi.org/10.48550/arXiv.2305.18081>
- Pratama, R., Sangka, K., & Nugroho, J. (2023). The Influence of Fraud Diamond Perspective and Artificial Intelligence Factors on Academic Dishonesty Indonesian College Student. *International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding*, 10(11), 164-175. <http://dx.doi.org/10.18415/ijmmu.v10i11.5248>
- Rajabiyan dehziroh, m., & Dortaj, f. (2025). The effect of ai-based gamified assessment on students' self-directed learning and creative self-efficacy. *Journal of Research in Educational Systems*, 19(68), 71-88. <https://doi.org/10.22034/jiera.2025.515638.3311> (in Persian)
- Raptopoulou, A. (2025). ChatGPT in higher education: Supporting academic literacy through ChatGPT-based activities. *European Journal of Education*, 60(2), e70131. <https://doi.org/10.1111/ejed.70131>
- Rasul, T., Nair, S., Kalendra, D., Balaji, M. S., de Oliveira Santini, F., Ladeira, W. J., Ahmad Rather, R., Yasin, N., Rodriguez, R. V., Kokkalis, P., Murad, W., & Hossain, U. (2024). Enhancing academic integrity among students in Genai Era: A holistic framework. *The International Journal of Management Education*, 22(3), e101041. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2024.101041>
- Roe, J. (2022). Reconceptualizing academic dishonesty as a struggle for intersubjective recognition: A new theoretical model. *Humanities and Social Sciences Communications*, 9(157), 1-7. <https://doi.org/10.1057/s41599-022-01182-9>
- Stoyanova, D., Stoyanova-Petrova, S., & Mileva, N. (2025). Exploring students' and teachers' perceptions about using ChatGPT in programming education. *International Journal of Engineering Pedagogy*, 15(2), 15-41. <https://doi.org/10.3991/ijep.v15i2.50607>
- Tan, M. X. Y., Qu, Y., & Wang, J. (2025). Student perceptions of generative artificial intelligence regulations: A mixed-methods study of higher education in Singapore. *Higher Education Quarterly*, 79(3), e70038. <https://doi.org/10.1111/hequ.70038>
- Toker, S., & Akgun, M. (2025). Reducing AI plagiarism through assessment of higher-order cognitive skills. *Innovations in Education and Teaching International*, 62(5), 1665-1681. <https://doi.org/10.1080/14703297.2025.2514242>
- Tsiani, M., Lefkos, I., & Fachantidis, N. (2025). Perceptions of generative ai in education: Insights from undergraduate and master's-level future teachers. *Journal of Pedagogical Research*, 9(2), 89-108. <https://doi.org/10.33902/JPR.202531943>

- Van Wyk, M. M. (2024). Is ChatGPT an opportunity or a threat? Preventive strategies employed by academics related to a Genai-based LLM at a faculty of education. *Journal of Applied Learning and Teaching*, 7(1), 35-45. <https://doi.org/10.37074/jalt.2024.7.1.15>
- Wolfe, D. T., & Hermanson, D. R. (2004). The fraud diamond: Considering the four elements of fraud. *The CPA Journal*, 74(12), 38-42. <https://gfoasc.org/wp-content/uploads/2014/01/Fraud-Diamond-Four-Elements.CPAJ2004.pdf>
- Yan, D. (2023). Impact of ChatGPT on learners in a L2 writing practicum: An exploratory investigation. *Education and Information Technologies*, 28(11), 13943-13967. <https://doi.org/10.1007/s10639-023-11742-4>
- Yavari, H., & Lotfi Azimi, A. (2021). The prediction of academic dishonesty based on academic engagement, achievement goals and implicit beliefs of intelligence in during pandemic Coronavirus. *Journal of Research in Educational Systems*, 15(52), 33-45. https://www.jiera.ir/article_131169_f78038fae7eb96b2da8fd7efaf12e2df.pdf (in Persian)
- Yusuf, A., Pervin, N., & Román-González, M. (2024). Generative ai and the future of higher education: a threat to academic integrity or reformation? Evidence from multicultural perspectives. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 21(1), e21. <https://doi.org/10.1186/s41239-024-00453-6>
- Zhai, C., Wibowo, S., & Li, L. D. (2024). The effects of over-reliance on ai dialogue systems on students' cognitive abilities: a systematic review. *Smart Learning Environments*, 11(1), 1-28. <https://doi.org/10.1186/s40561-024-00316-7>